

Poznań, 20.01.2021

Stowarzyszenie ODPADY-HELP
ul. Słowackiego 38a/15
60-825 Poznań

Sz. P. Adam Abramowicz
Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46 | 00-679 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

w nawiązaniu do posiedzenia Zespołu Roboczego ds. Recyklingu i Gospodarki Odpadami z dnia 15.01.2021 r. zwracam się z prośbą o uwzględnienie poniższych uwag w ramach opiniowania **projektu ustawy z dnia 31 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (UD163).**

Po zapoznaniu się z ww. projektem oraz jego uzasadnieniem przedstawiamy poniżej naszą opinię, mając nadzieję, że wpłynie ona na zmianę niektórych jego zapisów. Proponowane zmiany polegające na:

1. wprowadzeniu administracyjnej kary pieniężnej od 1000 zł do 1 000 000 zł za nieprowadzenie ewidencji odpadów albo prowadzenie tej ewidencji w sposób **nieterminowy** lub **niezgodnie ze stanem rzeczywistym** - art. 5, p. 10) lit. a) i c),
2. skróceniu dopuszczalnego czasu nieprowadzenia działalności objętej zezwoleniem do 1 roku, po którym zezwolenie wygasa – art. 5 p. 6),
3. wprowadzeniu administracyjnej kary pieniężnej od 5000 zł do 5 000 000 zł za zlecenie wykonywania obowiązku gospodarowania odpadami podmiotom, **które nie uzyskały wymaganego wpisu do rejestru** - art. 5, p. 10) lit. a) i b),

w naszej opinii przyniosą efekt odwrotny od zamierzonego (podobnie jak poprzednie radykalne zaostrożenie przepisów rozpoczęte ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.

W naszej opinii powyższe zaostrożenia przepisów dotkną najbardziej legalnie działające firmy z branży gospodarki odpadami, a nie wpłyną na ograniczenie działalności podmiotów z tzw. szarej strefy.

UZASADNIENIE

Ad. 1.

Ewidencja odpadów jest prowadzona w systemie BDO. Samo jego funkcjonowanie w obecnej chwili niejednokrotnie uniemożliwia wykonywanie tego w sposób terminowy i zgodny ze stanem rzeczywistym, co chcielibyśmy wykazać na poniższych przykładach.

Przykład 1. Proces przekazywania odpadów za pomocą KPO w systemie BDO może wymagać dokonania korekt przed ostatecznym przejściem odpadów w systemie. Może trwać do czasami nawet kilka tygodni, w czasie których odpad fizycznie został już przetransportowany, ale nie mogło to być potwierdzone w ewidencji w systemie BDO, ponieważ technicznie nie można takiej karty „zaciągnąć” na kartę ewidencji odpadu. Sam ten fakt może zostać już uznany w przypadku ewentualnej kontroli WIOŚ za „niezgodność ze stanem rzeczywistym”, narażając podmiot na zastrzoną karę (minimum 1000 zł).

Przykład 2. Omyłka polegająca na zamianie jednostek Mg na kg lub odwrotnie na KPO powoduje zaewidencjonowanie masy niezgodnej z rzeczywistością. System BDO nie pozwala na korygowanie błędów w KPO po ich zatwierdzeniu przez przejmującego. W przypadku setek operacji na tego typu dokumentach dziennie (dla niektórych podmiotów to standard) popełnienie drobnych błędów jest nieuniknione. Brak możliwości ich poprawienia, nawet w przypadku samodzielnego wykrycia, będzie się wiązał z nałożeniem proponowanej kary z art. 194.

Przykład nr 3. Dokonanie przetworzenia odpadu na KEO nie umożliwia wybrania daty rzeczywistego przeprowadzenia procesu, więc BDO nie umożliwia prowadzenia ewidencji w tym zakresie zgodnie ze stanem rzeczywistym.

To tylko trzy przykłady, natomiast problemów technicznych w BDO jest więcej. W związku z powyższym apelujemy, aby rozważyli Państwo rezygnację z propozycji zaostrezenia tego przepisu, ponieważ praktycznie każdy podmiot prowadzący ewidencję odpadów podczas kontroli WIOŚ może zostać ukarany proponowaną karą. Należy zwrócić uwagę na dodatkowy aspekt, związany z przeniesieniem kary za nieprawidłowo prowadzoną ewidencję do art. 194. Zgodnie z zapisami w art. 46 ustawy o odpadach, wymierzenie łącznie w przeciągu 10 lat trzech lub więcej kar z art. 194 na kwotę przekraczającą 150 tys. zł. skutkuje zakazem ubiegania się o zezwolenie przez 10 kolejnych lat.

Ad. 2.

Skrócenie czasu nieprowadzenia działalności objętej zezwoleniem na zbieranie lub/i przetwarzanie odpadów do 12 miesięcy jest zbyt restrykcyjnym zapisem. W praktyce podczas kontroli WIOŚ za fakt prowadzenia działalności objętej zezwoleniem dotyczącym gospodarowania odpadami uznaje się wpisy w ewidencji odpadów. Na rynku jest sporo firm usługowych i handlowych, które są zobligowane do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów chociażby ze względu na wytwarzanie odpadów w ramach świadczonych usług lub zbierania większej partii transportowej z kilku oddziałów. Część z tych firm nie prowadzi profesjonalnej działalności w tym zakresie, więc powyższe zbieranie ma charakter okazjonalny i z pewnością po skróceniu ww. okresu do 12 miesięcy niektóre z nich utracą posiadane zezwolenia na zbieranie odpadów. Dodatkowo przedsiębiorca może chcieć (i ma takie prawo, zwłaszcza w obecnej sytuacji epidemiczno-gospodarczej) zawiesić działalność na okres dłuższy niż 12 miesięcy. Takie przypadki również będą skutkowały utratą zezwolenia na zbieranie lub/i przetwarzanie odpadów, którego uzyskanie w obecnych realiach (po radykalnym zaostrezeniu przepisów ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw), liczy się już w latach skomplikowanej procedury administracyjnej.

Ad. 3

Za „zlecenie wykonywania obowiązku gospodarowania odpadami podmiotom, które nie uzyskały wymaganego wpisu do rejestru” może być uznane przekazywanie do transportowania odpadów firmie, która nie ma danego kodu odpadu wskazanego w dziale VII rejestru BDO. Wprowadzenie administracyjnej kary pieniężnej w wysokości od 5 000 zł do 5 000 000 zł za tego typu przewinienia jest w naszej opinii zbyt surową karą, a takie przypadki są dość częste. Niestety BDO nie uniemożliwia wybrania takiej firmy transportującej, nawet nie

sugeruje aby sprawdzić czy posiada dany kod w dziale VII rejestru BDO. Przedsiębiorcy w sposób intuicyjny i naiwny uważają, że jeśli BDO zezwala na wybranie danego podmiotu w zakresie transportu i wygenerowanie KPO, to działają zgodnie z prawem. Niestety taka propozycja ww. przepisu spowoduje lawinowe nakładanie kar w minimalnej kwocie 5 000 zł na legalnie działające podmioty, które nie sprawdzą za każdym razem kodów odpadów firmy transportującej odpady w dziale VII rejestru BDO. Jak najbardziej zrozumiała jest idea zwiększenia kar za przekazywanie odpadów podmiotom działającym poza systemem (nielegalnie w szarej strefie), natomiast należałoby uwzględnić też możliwość popełniania błędów, które nie powodują negatywnego wpływu na środowisko.

Z poważaniem

Artur Domaszewicz

Przewodniczący Stowarzyszenia ODPADY-HELP